

י' א ב מ"י פ"ד מהל'
סוכה הל' ה טו"ש"ע
א"ח ס' תרכח סעיף 3:
בז' ג מ"י שס הלכה טז
טו"ש"ע א"ח ס' תרל
סעיף יא:

וּסִיכָךְ רַבִּי יְהוּדָה פּוֹסֵל וּמַכָּח קֶשֶׁה
לְפָנֶיהָ דִּמְתִּיתִין לְעוּלִי (דף כ"א:) גְּבִי
סֻמָּךְ סוֹכְחֵי זַכְרֵנוּ הַמְטֵה כְּדָפִי
לְעוּלִי וְיִמָּד דְּהַכָּא לֹא זַמְיִטְלֵנָּה הֵסֵךְ
עַל גְּבִי הַזֶּה מֵהַמָּוֶל לְמַעַן לִי קֶרֶן
לְאֵרִי יְהוּדָה תִּפְסֹךְ לִי מִשּׁוּם דְּלִין
לֵה קֶבֶעַ כְּדִפְרִישִׁית לְעוּלִי אֵלֶּה הַעֲמִיד
סוֹכְחָה עַל ד' קוֹנְדָסִים וּסְמָךְ עֲלֵיהֶן
הֵסֵךְ וְהַכְנִים שֶׁם הַזֶּה מֵהַמָּוֶל וְעֵשֶׂה
עֲלֵיהָ קֶרֶת מֵהַמְחִילִית עַד לִסְכָךְ
דְּלֵה חוּחַ צִבְעָה לְדִלִּין עוּלִין קֶרֶן
גְּבִי זֶה מֵהַמָּוֶל זִיּוֹ טוֹב:

סוכה הראויה לשבעה. מהא
טעמא נמי היה פוסל
בסוכה על גבי אילן: **ורבי** יהודה
מבשר. בשלל סמך הסוכה על גבה
אחרי דל"כ הוא לה כסמכה כרעני
המטה: **ולא** גורף אבר. כהמח
מומח בקבר מניחין על הקבר אבן
גדולה לסמך את חללה והוא נקרא
גולל כדמוכה במסכת אהלות פרק
ט"ו **מ"ח** דתנן קורה שעשאה גולל
לקבר בין מוטע על צידה בין עומדת
אין טמא אלא כנגד הפתח ועוד
תניא בתוספתא דאהלות **פס"ו ע"ג** גל
ש' כרורות גולל **א** לקבר הנוגע בחוכו
עד ארבעה טפחים טמא דברי רבי
יהודה וחכמים אומרים אינו טמא
אלא סדר הפנימי זורכו של קבר
משמע דנקרא גולל מה שסותם החלל
ועוד תניא בתוספתא דאהלות סוף
פרק **ע** **(שני)** שתי אצנים גדולות של
ארבעה טפחים שעשאן גולל לקבר
המאחיל על גבי שתייהן טמא ניטלה
אחת מהן המאחיל על גבי שניה
טעור מפני שיש לטוומה דרך שחת
מכל הני משמע שחת הגולל כולו
חלל ואע"ג דפ' בהמה המקשה **(חולין**
דף עג.) נפקא טומאת הגולל מדכתיב
על פני השדה דמשמע דאין דבר על
גבי הגולל ועומד מגולה על פני
השדה וימנין דאינו מגולה כי היא
הכל על כרורות דאינו טמא אלא סדר
הפנימי ודופק הנוכח ככל מקום עם
הגולל הם אצנים שהגולל נשען עליהם
כדכתנן פרק ב' דאהלות **מ"ד** ואחיהו
דופק את שהגולל נשען עליו אבל
דופק דפקין טעור דפעמים מניחין
לקברן לסמוך אותה שהגולל נשען עליה
וליהו נקראת דופק דפקין ורצין
לדקדק דה' דלמר פ' העור והרטוב
(חולין דף קסו.) גולל מטמא במגע
ובאחלה הידי דמי בשללמא מגע אפשר

דיומדין לצור שצרכות הרבים והצור
 עמוק עשרה דהוא רה"י ואין יכול
 למלאות ממנה אלא אם כן מוקף
 מחיצות ומפני זהמות עולי גללים
 התיירו המחיצות בארבעה דיומדין
 לארבע פיאות ואמר ר' מאיר דלא
 עדיין חדה מהקן צבלי חיים טעמא
 מפרש לקמן: ולא גולל לקבר. כלומר
 אם עשאוהו כסיוי לארנו של מת אין
 שם גולל עליו לטמא דחמר' בזהמה
 המקשה דגולל מטמא במגע ובמשא
 ובאהל דמניא (חולין דף עג.) על פני
 השדה לרבות גולל ודופק: ור' יוסי
 הגלילי. מפרש לקמיה (טעמא: גזרה
 שמה טמא. בזהמה ציט טבז ותפול
 ואין כאן דופן ונמצא צבלי מנחות
 סוכה ולקמיה [וכ.] פריך ובגולל דקולא
 היא מאי טעמיה: קשור. דליכא
 למיחש שמה תבדח: דכולי עלמא.
 בין לאביי בין לרבי זירא מכשיר
 רבי מאיר: דאי גמי מיית. ויפול
 ים צנבלתו עשרה: מיחש לא שכיחא.
 ואפילו רבי מאיר לא פסיל: והאיכא
 רווחא. דביי כרעי שדיא פירא
 ואפי' כשהיא חיה: דעדיד ליה.
 גדר ר' רגליה: צהאל ודנפא.
 הוצא ללובי דקל. דפנא ענפי עץ
 שקורין לור"ר וגדל בו פרי שקורין
 בא"ש: רבעה. רובלת: אשלי.
 חבלים: הא מסיחא באשלי מלעיל.
 ואם תמות אינה נופלת: וימנא דמוקי
 לה פחות מג' כו'. פעמים ואשין
 בגובהה של בהמה אלא שבעה ומשהו
 וסוכה עשרה דקאי לה בפחות
 משלשה סמוך לסכך ואמריין לצור:
 ויכין

למאן דאמר גזרה שמא תברח נחוש שמא
יבא רווחא דביני ביני דעביד ליה בהוצא
אשלי מלעיל ולמאן דאמר גזרה שמא תמות
וזמנין דמוקים בפחות משלשה סמוך לסכך
וכיון

מן הנד אלא כהאל מאי אריא משום גולל חיפוק ליה משום שהקבר סתום ותניא כנוזר פ' כהן גדול (דף עג:) או בקבר וז קצר חתום דלמרי' טומאה בזקעת ועולה בזקעת ויורדת ואין לומר דלמטריך היכא דאין המת בקבר דאי לימיה אם כן לא מטמא משום גולל דאפי' כי לימיה ויש מקום לטומאה לנאת לא מטמא ואין לומר נמי כגון דבולט חוץ לקבר דהא מה שחץ לקבר טהור כדקאמרין אין טמא אלא כנגד הפתח דהא דקמי סיפא עשה ראשה גולל לקבר אין טמא אלא עד ארבעה טפחים והיא כשנתה על הקבר מעומד איירי דכולה כנגד הפתח ועד ארבעה דקמי היינו בגובה דומיא דההיא דג' של כרורות דרבי יהודה וימיה מציני למימר דלמטריך למאהיל על הגולל כנגד מחיצות הקבר שהגולל מונח עליהם דלע"פ שאין מאהיל כנגד חלל הקבר טמא משום דמאהיל על הגולל דאם אין שם גולל טהור: **בפיר' קשור בורי ע"מא לא פליגי.** לשון ה"ס משונה כאן משאר מקומות דרבי ירמ' ואבי' תרווייהו מפרשי טעמא דרבי מאיר והוא ליה למימר מאי בינייהו והוא מפרש והולך בלשון פליגי: **וְלִמְאֵן דַּאֲמַר שְׂמָא תְּבוּתָּהּ נִיחוּשׁ שְׂמָא תְּבִרְחָה.** דלע"ג דלמלאן דלמרי שמא תברח נמי על כרחק ר' יהודה דמכשר לא חייס מ"מ אצי' אליבא דר"מ דחייס למימיה דלא שכיחא כ"ש דיש לו לחוש לשמא תברח דשכיחא: דמניא

(א) לעיל 1: 3) ז"ל ברוח
מזוה ד"ס כך גרסת
תוספות לעיל 1: ד"ה
העושה וכן הרמ"ש
והר"ן (ג) לקמן כו':
(ד) עיניו מדר', שם
טו': (ו) שם; (ז) יומא
יג': (ח) דף כד': (ט) ז"ל
ששמו גולגל, י' ז"ל
שלישין; (כ) יע"ע תוס'
ברכות יט: ד"ה מדלגין
וכו').

תורה אור השלם

1. חג הסוכות תעשה לך
שבועת ימים באספך
מגרגך ומיקבך:
דברים טז יג

מוסף רש"י

בראש הספינה. שהיא
גבוהה מאל, כספיות הים
שכן גדולות והרוח צאה
ועוקרתה (לעיל I:).

לְעֻזֵי רֵשׁ"י

לוריי"ר. דפנה.
ביי"ש. גרגירים
(ובפרט פירות הדפנה).

רבינו חננאל

ואוקימנא ביכולה לעמוד
ברוח מצויה דיבשה ואינה
יכולה לעמוד ברוח מצויה
דים, ור' עקיבא היא,
דאמר סוכה דירת עראי
בעינן, וקיימא לן כוותיה.
פיסקא בראש האילן או

ואין עולין כל ביום
ותבא וקוצמנה לך מאיר,
הטוב וקוצמנה סוכנו על
גבי בהמה, ו' מאיר
מכשירו, ו' יהודה פוסל
לשם דברי סוכה הדורין
ליו לשבעת ימי החג,
דרימכין סככות תשוב
שבעת ימים, והא אין
יכול לעלות לבי ביום
דחג, דתנן אלו כל משום
סכות לא עולין באילין
ולא עולין על גבי בהמה.
והא רבכין לא חזי רבנא
נמי מדאורייתא חזי רבנא
דגורו ב"ד, פ"ד עשה
לבמה תנן, ו' מאיר
פוסל ו' יהודה מכשיר,
שהיה ר' מאיר אומר כל
דבר שיש בו דברי חיים
אין עושין אותו לא דופן
לסוכה ולא לחי מאיר,
אמר אבא שמעון ר' מאיר, אמר
אבי גוריה שמא תמות
בשרש גוריה פוסל
מכלל דרשון מעליא, והא
הא דאמר רבנא ודמכריה
ועד איצט ורשני דעבד
לה בהרצא דרפנא, ומשום
שלא תרביב תחיתיה, תלמי
בבבליה ב'.